

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (3)

Ο **εκχριστιανισμός** των Σλάβων ξεκίνησε από την Μοραβία. Ο ηγεμόνας αυτής της χώρας ζήτησε από το Βυζάντιο ιεραποστόλους, για να διδάξουν στον λαό του τον Χριστιανισμό. Επιθυμούσε να στηριχθεί στο Βυζάντιο, για να έχει αντίβαρο στην απειλή των Γερμανών και των Βουλγάρων.

Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ' και ο Πατριάρχης Φώτιος αντιλήφθηκαν τα οφέλη για το Βυζάντιο: θα μπορούσε να επεκτείνει την επιρροή και την πνευματική ακτινοβολία του στην κεντρική Ευρώπη. Η αποστολή ανατέθηκε στους 2 αδελφούς από τη Θεσσαλονίκη Μεθόδιο και Κωνσταντίνο (που αργότερα πήρε το μοναστικό όνομα Κύριλλος). Ήταν έμπειροι διπλωμάτες και γνωστοί λόγιοι, ενώ γνώριζαν άριστα τη σλαβική και άλλες γλώσσες.

Ο Κωνσταντίνος

- δημιούργησε ένα σλαβικό αλφάβητο που απέδιδε όλες τις φωνητικές ιδιαιτερότητες της σλαβικής,
- απέδωσε στα σλαβικά τη Θεία Λειτουργία και τα ιερά βιβλία.

Οι δύο αδελφοί οργάνωσαν τη σλαβική εκκλησία και μύησαν τους Σλάβους στο πολιτιστικό σύστημα των Ελλήνων και του Χριστιανισμού. Η χρήση της σλαβικής διευκόλυνε τους Μοραβούς να κατανοήσουν το κήρυγμα και τη λειτουργία και εξασφάλισε τεράστια επιτυχία στο ιεραποστολικό έργο. Ο εκχριστιανισμός συντέλεσε στην ενότητα των Σλάβων, γιατί ενίσχυσε την κοινότητα της φυλής με την κοινότητα της πίστης.

Από τα τέλη του 7^{ου} αιώνα οι Βούλγαροι, φύλο ασιατικό με καλή στρατιωτική και πολιτική οργάνωση, είχαν νικήσει τα βυζαντινά στρατεύματα και είχαν καταλάβει την περιοχή μεταξύ Δούναβη και Αίμου. Στην περιοχή αυτή βρήκαν πολλούς προγενέστερους σλαβικούς πληθυσμούς, τους οποίους προσπάθησαν να υποτάξουν. Στο βουλγαρικό έθνος οι ολιγάριθμοι, αλλά πολιτικά και στρατιωτικά κυρίαρχοι Βούλγαροι έδωσαν το όνομα και την οργάνωση, ενώ οι πολυάριθμοι Σλάβοι συγκρότησαν την βάση του πληθυσμού και έδωσαν την γλώσσα.

Στις σχέσεις Βουλγάρων-Βυζαντίου υπήρχαν περίοδοι μακρών πολέμων με διαλείμματα εμπορικών συναλλαγών βάσει συνθηκών. Η πλήρης υποταγή των Βουλγάρων έγινε πραγματικότητα, μόνο όταν ο αυτοκράτορας Βασίλειος Β' συνέτριψε τον στρατό του τσάρου Σαμουήλ σε μάχες λίγο πριν και μετά το 1000 μ.Χ.

Στο ζήτημα του **εκχριστιανισμού** των Βουλγάρων η βυζαντινή εκκλησία συγκρούστηκε με τον Πάπα, ο οποίος επεδίωκε την επέκταση της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας στην άμεση γειτονιά του Βυζαντίου.

Ο βυζαντινός στρατός υποχρέωσε τον Βούλγαρο ηγεμόνα να δεχτεί τον Χριστιανισμό από την Κωνσταντινούπολη και να βαπτισθεί ο ίδιος. Ωστόσο, ο Βούλγαρος ηγεμόνας μετά από λίγο καιρό προσκάλεσε τον Πάπα της Ρώμης να επεμβεί στα ζητήματα της Βουλγαρικής Εκκλησίας. Ο Πατριάρχης Φώτιος κατήγγειλε την επέμβαση της Ρώμης στη Βουλγαρία και κατηγόρησε την ρωμαϊκή εκκλησία για λειτουργικά και δογματικά λάθη.

Με αποφάσεις 2 Συνόδων της Εκκλησίας

- αναθεματίστηκε ο Πάπας,
- απορρίφθηκε το δόγμα περί εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος και εκ του Υιού,
- καταδικάστηκε η επέμβαση της Ρώμης στην Βουλγαρία,
- υπάχθηκε η Εκκλησία της Βουλγαρίας οριστικά στην δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Κωνσταντινούπολης.

Οι Βάραγγοι ή Ρως ήταν σκανδιναβικά φύλα στη Βόρεια Ευρώπη που αναμείχθηκαν με τους ανατολικούς Σλάβους και δημιούργησαν έναν νέο λαό, εντός του οποίου οι Ρως έδωσαν το όνομα και την κρατική οργάνωση και οι Σλάβοι τη γλώσσα και τη λαϊκή βάση.

Στα μέσα του 9^{ου} αιώνα σχηματίστηκε το πρώτο σημαντικό ρωσικό κράτος, η ηγεμονία του Κιέβου.

Για να συντρίψει την εξέγερση των βυζαντινών γαιοκτημόνων της Μικράς Ασίας, ο αυτοκράτορας Βασίλειος Β΄ ζήτησε στρατιωτική βοήθεια από τον Ρώσο ηγεμόνα Βλαδίμηρο. Η βοήθεια δόθηκε, αλλά ο Βασίλειος δεν τήρησε την υπόσχεσή του να δώσει στον Βλαδίμηρο την αδελφή του Άννα ως σύζυγο.

Μόνο όταν ο Βλαδίμηρος κατέλαβε την Χερσώνα, ο αυτοκράτορας συμφώνησε για τον γάμο, με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι ο Βλαδίμηρος θα ασπαζόταν τον Χριστιανισμό. Η νύφη ταξίδεψε στην Χερσώνα, όπου έγιναν η βάπτιση του Βλαδίμηρου και ο βασιλικός γάμος. Επακολούθησε η ομαδική βάπτιση των Ρώσων στα νερά του Δνείπερου.

Με τον εκχριστιανισμό των Ρώσων μια τεράστια γεωγραφική έκταση εντάχθηκε στην σφαίρα επιρροής της Ορθοδοξίας και του Βυζαντινού πολιτισμού. Σημαντική ήταν η επίδραση στον πνευματικό και υλικό πολιτισμό των Ρώσων. Οι εμπορικές συναλλαγές εντατικοποιήθηκαν και αυξήθηκε ο αριθμός των Βάραγγων και Ρώσων μισθοφόρων που υπηρετούσαν στην αυτοκρατορική φρουρά και στον βυζαντινό στρατό.